

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

Dé handleiding voor het houden van huisdieren

Serie zoogdieren

Lama

Lama glama

Lama's zijn kameelachtige dieren uit de familie van de evenhoevigen. Het zijn de gedomesticeerde afstammelingen van de guanaco uit de Andes in Peru. Lama's worden in Zuid-Amerika al eeuwen gebruikt als lastdier en voor hun wol, vlees, huid en mest. Het zijn doorgaans rustige, sterke en geharde dieren.

Lama's hebben een schofthoogte van ongeveer 1,20 meter. Ze hebben een lange nek en een dikke, wollige vacht met korte beharing in het gezicht. Lama's kunnen verschillende kleuren hebben, zoals wit, lichtbruin, roodbruin, donkerbruin, zwart of gevlekt. Typisch voor kameelachtigen is de gespleten bovenlip. Lama's hebben twee tenen en geen echte hoeven maar een dikke eeltlaag onder hun voeten.

Als u overweegt om een lama als huisdier te kopen, is het belangrijk dat u zich van tevoren goed laat informeren. Deze huisdierenbijsluiters kan daarbij helpen.

Verschillende varianten

Door doelgericht fokken zijn er verschillende typen lama's ontstaan. Ze verschillen in vacht, lichaamsbouw en temperament. Er zijn twee echte rassen te onderscheiden: de chaku, die een dikke wollige vacht heeft, en de ccara, die een korte vacht heeft en vooral gehouden wordt voor vleesproductie en als lastdier. In het wild bestaan er drie lama-achtigen: de guanaco, de vicogne (ook wel vicuña genoemd) en de alpaca.

Natuurlijk gedrag

Lama's lijken in hun gedrag nog veel op hun wilde voorouder, de guanaco. Het zijn territoriale dieren die in haremverband leven op de hoogvlakten van de Andes. De groepen kunnen bestaan uit wel twintig dieren: een dominant mannetje, een aantal vrouwtjes en hun jongen. De zwakkere mannetjes leven samen in een groep, ook zij hebben een duidelijke leider. Lama's hebben opvallend weinig lichamelijk contact met elkaar, dit geldt ook voor een vrouwtje en haar jongen. Ze hebben gezamenlijke mesthopen die waarschijnlijk tevens dienen als markering van het territorium. Om elkaar te waarschuwen voor gevaar gebruiken ze geluiden. Lama's kunnen agressief zijn tegen roofdieren en bijten, schoppen en spugen tegen bedreigers. Ook als een groep lama's in gevangenschap gehouden wordt, moet er bepaald worden wie de leider is. Als er iets verandert aan de samenstelling van een groep kan dit voor gevechten zorgen.

Huisvesting

Lama's zijn echte kuddedieren en kunnen dus het beste met meerdere dieren gehuisvest worden. Het is niet verstandig om een mannetje met vrouwtjes in een

verblijf te zetten. De kans bestaat dat het mannetje zijn vrouwtjes zal beschermen en agressief reageert op iedereen die het verblijf binnenkomt. Houd mannetjes en vrouwtjes in gescheiden weilanden, ook om ongewenste voortplanting te voorkomen. Een groep van alleen vrouwtjes is ook mogelijk, en u kunt ook alleen mannetjes houden als u ervoor zorgt dat deze van ongeveer dezelfde leeftijd zijn. Een weiland van 150 m² is groot genoeg voor drie lama's. Voor elke volgende lama is er 30 m² extra nodig. Een omheining moet minstens anderhalve meter hoog zijn. Lama's kunnen goed tegen grote temperatuurverschillen, maar hebben wel beschutting nodig. Een stal moet zo groot zijn dat elke lama minstens 2 m² ruimte tot zijn beschikking heeft. De ondergrond mag niet te zacht of te modderig zijn, want daarvan kan een lama ontstekingen aan zijn poten krijgen.

Verzorgen en hanteren

Lama's zijn erg gevoelig en worden niet graag geborsteld. Borstel ze daarom altijd zo voorzichtig mogelijk met een grove kam of borstel. U kunt uw lama jaarlijks scheren, vooral bij warm weer is dit prettiger voor het dier. Het zorgt er ook voor dat uw lama minder last heeft van klitten. Als de nagels van een lama te lang worden, moet u ze knippen. Als de lama op een harde ondergrond loopt, slijten de nagels vanzelf af en hoeven ze nooit geknipt te worden.

Om de tanden kort te houden is het belangrijk dat de lama's op takken en twijgen kunnen knagen. Als de ondertanden doorgroeien, moeten deze worden bijgeslepen. Houd dit goed in de gaten.

Lama's moeten minimaal twee maal per jaar behandeld worden tegen wormen,

overleg dit met uw dierenarts. Ook kunt u ze een tot twee keer per jaar laten inenten tegen de *Clostridium* bacterie. Bij lama's komt vaak schurft voor, laat uw lama's regelmatig hiertegen behandelen.

Lama's zijn geen knuffeldieren, ze houden meestal niet van aanraking.

Als u een lama wilt vangen, kunt u proberen hem in een hoek te drijven of te lokken met voer. Om hem in bedwang te houden, kunt u de lama het beste vasthouden aan de nek, net achter de kop. Denk eraan dat een lama niet alleen naar achteren, maar ook naar voren en opzij kan schoppen. Lama's zijn sterke dieren en kunnen bijten of aanvallen als ze zich bedreigd voelen of hun territorium willen verdedigen. Dat geldt vooral voor de mannetjes, een vrouwtje zal eerder spugen. In principe zal een lama dit gedrag alleen spontaan vertonen tegenover andere lama's en niet tegenover mensen. Als een jonge lama niet bij andere lama's opgroeit, maar veel contact met mensen heeft, bestaat de kans dat hij mensen gaat zien als zijn soortgenoten. Dan kan hij ook mensen aanvallen. Lama's kunnen drager zijn van tuberculose, deze ziekte is ook besmettelijk voor de mens.

Voeding

Lama's zijn herkauwers en eten uitsluitend plantaardig voedsel. U kunt hen als basisvoer speciale lamabrokken geven. Dit moet worden aangevuld met hooi en eventueel met wortelen en bieten. Verder zullen zij grazen in het weiland. Let op dat daar geen giftige planten staan zoals *Taxus* of Jacobskruiskruid. Voer de dieren twee keer per dag. Zorg bij meerdere lama's voor meerdere voederbakken op enige afstand van elkaar en hang deze op

een hoogte van ongeveer een meter, of lager voor jonge lama's. Vers drinkwater moet altijd aanwezig zijn.

Van jong tot volwassen dier

Lama's leven in haremverband. Een mannelijke lama wordt een hengst genoemd, een vrouwelijke lama een merrie. De paartijd is meestal aan het eind van de zomer en het begin van de herfst. Merries hebben geen cyclus, pas na het paren komt er een eikel vrij. Het paren gebeurt liggend.

De draagtijd van een lama duurt elf tot twaalf maanden en er wordt bijna altijd één jong (cria genoemd) tegelijk geboren. Een cria weegt bij de geboorte acht tot achttien kilogram. Cria's drinken ongeveer vijf tot zes maanden bij de moeder, daarna kunnen ze van haar gescheiden worden. In de natuur blijft het vrouwtje een jaar lang voor het jong zorgen. De mannetjes zijn vruchtbaar op een leeftijd tussen twee en drie jaar terwijl de vrouwtjes al na ongeveer een jaar vruchtbaar kunnen zijn.

Het is handig om lama's al jong te laten wennen aan een halster, zodat ze makkelijker te hanteren zijn. De gemiddelde levensverwachting van een lama ligt tussen vijftien en twintig jaar.

Ziekten en erfelijke aandoeningen

Veel voorkomende aandoeningen bij de lama zijn schurft en worminfecties. Een regelmatige behandeling hiertegen is dan ook nodig.

Doorgegroeide tanden kunnen veroorzaakt worden doordat er niet genoeg op het voedsel gekauwd hoeft te worden. Ook een verkeerde stand van de kaken kan ervoor zorgen dat de tanden niet netjes afslijten. Het dier kan dan niet goed meer eten en de tanden moeten

worden bijgeslepen door de dierenarts. Daarnaast komen bij de lama tuberculose (TBC) en leverbot voor. Tuberculose kan op de mens worden overgedragen. TBC geeft bij lama's vooral vermagering en lusteloosheid en wordt aangetoond door een bloedtest. Er is geen behandeling voor.

Ook kunnen lama's last hebben van koliek (buikpijn). Ze gaan dan liggen en knarsen met hun tanden als teken van pijn. Het is belangrijk om dan direct een dierenarts in te schakelen want koliek kan levensbedreigend zijn, afhankelijk van de oorzaak.

Benodigde ervaring

Lama's zijn geschikt voor de gevorderde huisdierbezitter. Ze hebben specifieke lichamelijke verzorging nodig, zoals vachtverzorging en het knippen van de nagels. Daarnaast is het van belang dat u kennis heeft van de natuurlijke groepssamenstelling en het gedrag van de lama.

Kosten

Een lama kunt u kopen bij een fokker. De prijs hangt af van de foklijn maar ook van het geslacht: een jonge hengst is te koop vanaf ongeveer 200 tot 500 euro, voor een jonge merrie betaalt u al snel het twee- of drievoudige. De aanschaf en het onderhoud van een weiland en een stal zijn meestal een behoorlijke kostenpost. Terugkerende kosten zijn die voor voedsel, wormenbestrijding en behandeling van hoeven en soms tanden. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt.

Bijzonderheden

- U kunt uw lama laten chippen en vervolgens laten registreren bij de Vereniging Alpacas Registratie en Stamboek. Op die manier is uw lama gemakkelijk te identificeren.
- Laat kleine kinderen nooit alleen met dieren!

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl

Het LICG is hét informatiepunt voor het 'houden van huisdieren'. Deze stichting geeft onafhankelijke en betrouwbare informatie over het op een verantwoorde wijze kopen en verzorgen van huisdieren. Deze informatie is op de meest recente inzichten gebaseerd en wordt bovendien wetenschappelijk getoetst. Door het bieden van informatie en het organiseren van campagnes, levert het LICG een bijdrage aan verbetering van de gezondheid en het welzijn van huisdieren in Nederland.

L I C G